

PLANET LOKALE TË TRASHËGIMISË KULTURORE 2012-2015
LOKALNI PLANOVI KULTURNE BAŠTINE 2012-2015
LOCAL CULTURAL HERITAGE PLANS 2012-2015

Broshurë informative
për konsultime publike

Informativna brošura
za javne konsultacije

Informative brochure
for public consultations

CHwB Kosovo office
Report series 26 / 2013

**TRASHËGIMIA KULTURORE
ËSHTË EDHE E JOTJA!
JEPE IDENË TËNDE!**

**KULTURNO NASLEÐE
JE I TVOJE!
DAJ SVOJU IDEJU!**

**CULTURAL HERITAGE
IS YOURS TOO!
GIVE YOUR IDEA!**

**PLANET LOKALE TË TRASHËGIMISË KULTURORE 2012-2015
LOKALNI PLANOVI KULTURNE BAŠTINE 2012-2015
LOCAL CULTURAL HERITAGE PLANS 2012-2015**

*Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit
Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
Ministry Of Culture, Youth and Sport*

*Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja
Ministry of Environment and Spatial Planning*

*Komuna e Dragashit
Opština Dragash
Dragash/ Dragas Municipality*

*Komuna e Gjakovës
Opština Đakovica
Gjakova/Đakovica Municipality*

*Komuna e Gjilanit
Opština Gnjilane
Gjilan/ Gnjilane Municipality
Gilan Belediyesi*

*Komuna e Kaçanikut
Opština Kačanik
Kaçanik/ Kačanik Municipality*

*Opština Parteš
Komuna e Parteshit
Partesh/ Partes Municipality*

*Komuna e Rahovecit
Opština Orobovac
Rahovec/ Orobovac Municipality*

*Komuna e Vushtrrisë
Opština Vučitrn
Vushtrri/ Vučitrn Municipality*

Planet Lokale të Trashëgimisë Kulturore 2012-2015

Komunat në Kosovë hasin sot vështirësi të mëdha në shfrytëzimin e trashëgimisë kulturore në dobi të komunitetit, ndërkohë që edhe rreziku i degradimit të mëtejshëm mbetet i lartë. Dihet tashmë se një faktor shpjegues i kësaj gjendje është niveli jo i mjafthueshëm i dialogut mes komunave dhe institucioneve qendrore si dhe mes institucioneve dhe komunitetit. Gjithashtu dhe buxheti i ndarë për trashëgiminë kulturore dhe natyrore në nivel të komunave ka qenë i pamjafthueshëm. Po ashtu edhe përfshirja e saj në planifikimin hapësinor dhe urban mbetet formale në shumicën e rasteve, ndërkohe që janë urgjente nevojat për qasje strategjike dhe prioritizim të përpjekjeve, qofshin këto në nivel qendror, lokal apo në sferën e OJQ-ve dhe shoqërisë civile.

Lokalni Planovi Kultурне Баствине 2012-2015

Opštine na Kosovu se suočavaju sa velikim problemima kod korištenja kulturnog nasleđa u korist zajednice, istovremeno i rizik od daljnje degradacije ostaje visok. Sad je već poznato da je jedan od faktora ovog stanja nedovoljan nivo dijaloga između opština i centralnih institucija, kao i između intitucija i zajednice. Takođe i opštinski budžet koji se odvaja za kulturno i prirodno nasleđe je bio nedovoljan. Nadalje, uključenje iste u prostorno i urbano planiranje ostaje samo formalno u veći slučajeva, dok u međuvremenu ostaju hitne potrebe za strateški pristup i prioritizaciju napora, bilo onih centralnog, lokalnog nivoa, ili sa sfere NVO-a i civilnog društva.

Local Cultural Heritage Plans 2012-2015

Kosovo municipalities today are facing major difficulties in utilization of cultural heritage for community benefits, while the risk of further destruction of cultural heritage remains high. An explanatory cause of this situation, which is already observed, is an insufficient level of dialogue between municipalities and central institutions, as well as between institutions and the community. Moreover, the budget allocated to cultural and natural heritage at the municipal level has proven to be insufficient. Its inclusion in spatial and urban planning remains only descriptive in most cases as well; while the needs for strategic approach and prioritization of efforts, be that in local or central level, or in the domain of NGOs and civil society, are urgent.

Objektivi i përgjithshëm i Programit është të kontribuojë në përforcimin e rolit të Komunave, OJQ-ve dhe komuniteteve në revitalizimin e trashëgimisë kulturore dhe natyrore lokale dhe shfrytëzimin e saj të qëndrueshëm në shërbim të zhvillimit ekonomik lokal. Objektivi tjetër kryesor është sinergjia e veprimeve të të gjithë akterëve të nivelit qendror, komunal dhe të komunitetit që veprojnë në fushën e trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

Qëllimi i Programit është të përmirësojë gjendjen e trashëgimisë kulturore dhe natyrore në komunat partnere të Programit, të ndihmojë në integrimin e saj efektiv në kontekstin e planifikimit urban si dhe të lehtësojë integrimin e saj në qarqet ekonomike, turistike e kulturore lokale. Një faktor i rëndësishëm i arritjes së këtyre qëllimeve është edhe bashkëpunimi i ngushtë me institucionet qendrore, si Ministria e Kulturës, Rinisë dhe e Sportit, Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor, Ministria e Tregtisë dhe Industrisë, UN-HABITAT-i, Qendra Rajonale e Mjedisit (REC), etj.

Opšti cilj Programa je da doprinese jačanju uloge opština, NVO-a i zajednica u revitalizacije lokalne i prirodne baštine i održivo korišćenje istih u korist lokalnog privrednog razvoja. Drugi ključni cilj jeste sinergija svih aktera na centralnom, opštinskem i nivou zajednica koje deluju u oblasti kulturne i prirodne baštine.

Cilj programa je poboljšanje stanja kulturne i prirodne baštine u partnerskim opštinama, da pomogne efikasnu integraciju u kontekstu urbanog planiranja kao i da olakša integraciju u ekonomskim, turističkim i kulturnim lokalnim krugovima. Jedan važan faktor u postizanju ovih ciljeva je i bliska saradnja sa centralnim institucijama, kao što su Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta, Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja, Ministarstvo Trgovine i Industrije, UN-HABITAT, Regionalni Centar za Životnu Sredinu (REC), itd.

The overall objective of the Program is to contribute to strengthening the role of municipalities, NGOs and communities on the revival of local cultural and natural heritage and its sustainable utilization for the purpose of local economic development. The next key objective is the synergy of actions of all: central and municipal level stakeholders and the community operating in the field of cultural and natural heritage.

The goal of the Program is to improve the situation of natural and cultural heritage in partner municipalities of this program, to assist in its effective inclusion in the framework of urban planning and to facilitate its integration into economic, tourist, cultural and local circles. An important driver in achieving these goals is an close cooperation with central institutions such as the Ministry of Culture, Youth and Sports, Ministry of Environment and Spatial Planning, Ministry of Trade and Industry, UN-HABITAT, Regional Environmental Center (REC), etc.

Memorandum Mirëkuptimi dhjetë-palësh

Më 1 tetor 2012 është nënshkruar Memorandumi i Mirëkuptimit për Programin “Planet Lokale të Trashëgimisë Kulturore 2012-2015” mes Trashëgimisë Kulturore pa Kufij (CHwB), Ministrisë së Kulturës, Rinisë dhe Sportit (MKRS), Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor (MMPH), si dhe shtatë komunave të Kosovës: Komuna e Dragashit, Gjakovës, Gjilanit, Kaçanikut, Parteshit, Rahovecit dhe Vushtrrisë.

Me një bashkëpunim mes gjithë këtyre institucioneve do të përgatiten Planet Lokale të Trashëgimisë Kulturore, të cilat do të identifikojnë resurset e trashëgimisë kulturore dhe natyrore që do të shërbejnë si bazë për zhvillim ekonomik dhe social të komunitetit. Këto plane do të marrin formën e një listë projektesh dhe aktivitetesh, rezultat i bashkërendimit të institucioneve relevante.

Desetostrani Memorandum o razumevanju

Dana 1. Oktobra 2012 potpisani je Memorandum o Razumevanju za Program “Lokalni Planovi Kulturne Baštine 2012-2015” između Kulturnog Nasleđa bez Granica (CHwB), Ministarstva Kulture, Omladine i Sporta (MKOS), Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja (MSPP), Opština Dragash, Đakovica, Gnjilane, Kačanik, Parteš, Orahovac i Vučitrn.

U saradnji sa ovim institucijama izradiće se Lokalni Planovi Kulturne Baštine, koji će identifikovati resurse kulturne i prirodne baštine, te služiti kao osnova privrednog i društvenog razvoja zajednice. Ovi planovi će poprimiti oblik liste projekata i aktivnosti, kao rezultat koordinacije relevantnih institucija.

Ten-lateral Memorandum of Understanding

On 1st October 2012 was signed Memorandum of Understanding for the Program “Local Cultural Heritage Plans 2012-2015” between the Cultural Heritage without Borders (CHwB) and the Ministry of Culture, Youth and Sports (MCYS), Ministry of Environment and Spatial Planning (MESP), Municipalities of Dragash/ Dragaš, Gjakova/Đakovica, Gjilan/Gnjilane, Kaçanik, Parteš, Rahovec/Orahovac and Vushtrri/Vučitn.

In cooperation with these institutions Local Cultural Heritage Plans will be prepared, which will identify cultural and natural heritage assets for being utilized as a basis for economic and social development of community. These plans will take a form of a list with project and activities as a result of coordination of relevant institutions.

Çka janë Planet Lokale të Trashëgimisë Kulturore?

Nëpërmjet Planeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore, CHWB do të adoptojë në 7 komuna të Kosovës, një qasje të re të mbrojtjes dhe promovimit të trashëgimisë kulturore dhe natyrore. Këto plane do të identifikojnë resurset e trashëgimisë kulturore dhe natyrore që do të shërbejnë si bazë për zhvillim ekonomik dhe social të komunitetit. Nëpërmjet Planeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore do të adresohen nevojat e menjëhershme, e njëkohësisht, do të skicohet dhe një vizion më afat-gjatë për trashëgiminë kulturore dhe natyrore të këtyre komunave. Për këtë qëllim janë krijuar në çdo komunë partnere të Programit, Forumet Lokale të Trashëgimisë Kulturore.

Në implementim të disa prioriteteve të dala nga këto plane, CHwB do të investoj në se cilën komunë partnerë të programit gjithsej 100.000 € brenda kësaj periudhe, ku bashkë me kontributin e se cilës komunë në vlerë 20%, kjo shumë do të mbërrijë në gjithsej 120.000 € investim për se cilën komunë.

Šta su Lokalni Planovi Kulture Baštine?

Kroz Lokalne Planove Kulturne Baštine, CHwB će da usvoji novi pristup, u 7 opština na Kosovu, za zaštitu i promovisanje kulturne i prirodne baštine. Ovi planovi će biti namenjeni identifikovanju resursa kulturne i prirodne baštine, koji će služiti kao osnova privrednog i društvenog razvoja zajednice. Putem Lokalnih Planova Kulturne Baštine će biti adresirane neposredne potrebe i ujedno će se utvrditi i jedna dugoročna vizija za kulturnu i prirodnu baštinu. Zbog toga, u svakoj od partnerskih opština su formirani Lokalni Forumi Kulturne Baštine.

Za realizaciju nekoliko prioriteta proizašlih iz ovih planova, CHwB će tokom ovog perioda da investira u svakoj partnerskoj opštini po 100.000 €, uz doprinos svake opštine koji iznosi 20% sume, ukupna investicija za svaku opštinu doseže cifru od 120.000 €.

What are Local Cultural Heritage Plans?

Through Local Cultural Heritage Plans CHwB will adopt, for 7 municipalities in Kosovo, a new approach for protection and promotion of cultural and natural heritage. These plans shall identify cultural and natural heritage assets for being utilized as a basis for economic and social development of community. These Local Cultural Heritage Plans shall address immediate needs at the same time drawing a longer-term vision for cultural and natural heritage. For this purpose, at each partner municipality envisaged in the Program, are established Local Cultural Heritage Forums.

For implementation of some of the priorities that came out from these plans, CHwB will invest 100.000 € during this period in each partner municipality, where each municipality will contribute with 20% of total value, this amount will reach in total 120.000 € investment per municipality.

Forumet Lokale të Trashëgimisë Kulturore

Bashkautori të këtij procesi janë 7 Forumet Lokale të Trashëgimisë Kulturore të themeluara në komunat partnere përkatëse. Forumet Lokale të Trashëgimisë Kulturore përbëhen nga 20 anëtarë gjithsej, ku më shumë se gjysma e anëtarëve janë nga komuna përkatëse. Këto forume kanë shërbyer si platformë komunikimi ndërinstitucional dhe koordinues të projekteve si dhe një trup vendimmarrës në proces. Këto grupe joformale përbehen nga përfaqësues të institucioneve të nivelit qendror, lokal, organizata ndërkombëtare si dhe shoqëria civile.

Dy rolet kryesore të Forumit janë:

1. Roli strategik në caktimin e prioriteteve nëpërmjet hartimit të planeve (viti 2012)
2. Roli mbikëqyrës në implementimi i disa nga prioriteteve të dala nga planet (viti 2013- 2015)

Për listën e plotë të anëtarëve të forumeve në shtatë komuna shih faqet 10-13.

Lokalni Forumi Kulturne Baštine

Koautuori ovog procesa su 7 Lokalnih Forumi Kulturne Baštine, osnovani u doličnim partnerskim opštinama. Lokalni Forumi Kulturne Baštine se sastoje od 20 članova, gde je više od polovine iz dolične opštine. Ovi forumi su služili kao platforma za međuresornu komunikaciju i koordinaciju projekata, i kao telo za donošenje odluka u procesu. Ove neformalne grupe se sastoje se od predstavnika institucija centralnog i lokalnog nivoa, međunarodnih organizacija i civilnog društva.

Dve glavne uloge Foruma su:

1. Strateška uloga u određivanju prioriteta kroz izradu planova (2012 godine)
2. Nadzorna uloga u sprovođenju nekoliko prioriteta proizašlih iz planova (2013- 2015 godine)

Za kompletну listu članova foruma svih sedam opština vidite strane 10-13.

Local Cultural Heritage Forums

Co-authors of this process are 7 Local Cultural Heritage Forums established in the respective partner municipalities. Local Cultural Heritage Forums consist of 20 members in total, with more than half of the members from the respective municipality. These forums have served as a platform for interagency communication and coordination of projects, and as a decision-making body in the process. These informal groups are made up of representatives of central institutions, local authorities, international organizations and civil society.

Two main roles of the Forum are:

1. Strategic role in setting priorities through drafting of the plans (year 2012)
2. Monitoring role in the implementation of some of the priorities emerged from the plans (year 2013-2015)

For a full list of members of the forums in seven municipalities see pages 10-13.

Drejtoria e urbanizmit e komunës përkatëse
Odeljenje urbanizacije dotične opštine
Department of Urban Planning of the respective municipality

Drejtoria e kulturës e komunës përkatëse
Odeljenje za kulturën dotične opštine
Department of Culture of the respective municipality

Kryetari i Komunës / Nënkyetari i Komunës
Gradonaçelnik / Zamenik gradonaçelnika
Mayor / Deputy Mayor

Drejtoria e zhvillimit ekonomik e komunës përkatëse
Odeljenje za ekonomski razvoj dotične opštine
Department of Economic Development of the respective municipality

Shoqëria civile
Civilno društvo
Civil Society

FORUMET LOKALE TË TRASHËGIMISË KULTURORE
LOKALNI FORUMI KULTURNE BAŠTINE
LOCAL CULTURAL HERITAGE FORUMS

Qendra Rrjetare e Mjedisit
Regionalni Cenar za Zhvillimin e Sredinës
Regional Environmental Center

UN-HABITAT

Ministria e Tregtisë dhe Industrisë - Departamenti i Turizmit
Ministarstvo Trgovine i Industrije - Odeljenje za Turizam
Ministry of Trade and Industry - Department of Tourism

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Instituti për Planifikim Hapësinor
Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja - Institut za Prostorno Planiranje
Ministry of Environment and Spatial Planning - Institute for Spatial Planning

Koordinator/i nga CHwB
Koordinator/ka iz CHwB
Coordinator from CHwB

Ministria e Kulturës Rinisë dhe Sporteve
Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
Ministry of Culture, Youth and Sports

Qendra përkatëse Rrjetare për Trashëgimi Kulturore
Relevantni Regionalni Cenar za Kulturo-Naslede
Respective Regional Centre for Cultural Heritage

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor - Departamenti i Planifikimit Hapësinor
Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja - Odeljenje za Prostorno Planiranje
Ministry of Environment and Spatial Planning - Department of Spatial Planning

DRAGASH / DRAGAŠ

1.	Salim Jenuzi (Shehadin Tërshnjaku)	Komuna-Kryetari (Nënkyetari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality - Mayor (Deputy Mayor)
2.	Avni Nebiu	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Florim Krasniqi	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Kamber Kamberi	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Nexhat Tershnjaku	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Ahmet Batjari	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Beqir Rashiti	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Flamur Sylejmani	GLV/LAG/LAG "Bio Sharri"
9.	Xhejrane Lokaj	OJQ/NVO/NGO "Iniciativa e grave"
10.	Suad Tosuni	OJQ/NVO/NGO "Renesansa"
11.	Zinaida Elmazi	OJQ/NVO/NGO "Memleqet"
12.	Muharrem Qafleshi	OJQ/NVO/NGO "Qendra"
13.	Enesa Xheladini	CHwB
14.	Milot Mustafa (Zana Llonçari)	MKRS / MKOS / MCYS
15.	Fikret Tikvesh (Jusuf Xhibo)	QRTK / RCKN / RCCH-Prizren
16.	Hidajete Zhuri (Labinota Jahja)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
17.	Luan Nushi (Rizah Murseli)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
18.	Nijazi Shala (Jeton Aliu)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
19.	Kaltrina Salihu (Besnik Cecelia)	UNDP
20.	Agron Bektashi (Naim Arifaj)	REC

GJAKOVË / ĐAKOVICA

1.	Pal Lekaj (Agim Koci)	Komuna-Kryetari (Nënkyetari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Leonora Rraci	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Elida Bejtullahu	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Age Sokoli	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Urim Fazlija	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Rexhe Rexha	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Bashkim Këpuska	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Valbona Rizvanolli	OJQ/NVO/NGO "Femra aktive e Gjakovës"
9.	Shqipe Bejtullahu	OJQ/NVO/NGO "Qeliza"
10.	Adriatik Myha	OJQ/NVO/NGO "Bashkohu edhe ti"
11.	Kujtim Rahmani	OJQ/NVO/NGO "Arteza"
12.	Armend Behluli	Komuna-Komuniteti dhe Kthimi / Opština-Zajednice i povratak / Municipality-Community and returnees
13.	Shkëlqim Jupa	NHT "Shkëlqimi-2"
14.	Donika Lama Efendija	CHwB
15.	Merita Augustini Nrecaj (Drenushe Behluli Mehmeti)	MKRS / MKOS / MCYS
16.	Vergina Dyla (Faton Pruthi)	QRTK / RCKN / RCCH-Gjakova/ Đakovica
17.	Lendita Abdiu Radoniqi (Labinota Jahja)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
18.	Luan Nushi (Faton Deva)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
19.	Jeton Aliu (Lumturije Geci)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
20.	Lura Rexhepi (Avdulla Nishori)	REC

Forumi Lokal i Trashëgimisë Kulturore / Lokalni Forum Kulturne Baštine / Local Cultural Heritage Forum

GJILAN / GNJILANE

1.	Qemajl Mustafa (Omer Daku)	Komuna-Kryetari (Nënëkryetari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Bahrije Mahmuti Beqiri	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Selvije Mustafa Shefiku	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Veton Nevzadi	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Enkelejda Arifi	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Riad Rashiti	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Qemajl Selmani	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Hetem Kosumi	Shkolla filllore / Osnovna Škola / Primary school "Abaz Ajeti"
9.	Elez Kurteshi	OJQ/NVO/NGO "Shukardrom"
10.	Fitore Isufi	OJQ/NVO/NGO "Balcan Union"
11.	Sejdi Ajeti	NHT "Viva La Bar"
12.	Valdrin Halimi	Universiteti i Prishtinës / Prištinski Universitet / Prishtina University
13.	Alban Musa	CHwB
14.	Drenushe Behluli Mehmeti (Merita Augustini Nrecaj)	MKRS / MKOS / MCYS
15.	Artan Hoxha (Sherafedin Kadriu)	QRTK / RCKN / RCCH-Gjilan/ Gnjilane
16.	Labinota Jahja (Hidajete Zhuri)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
17.	Faton Deva (Zana Mehmeti)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
18.	Jeton Aliu (Lumturije Geci)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
19.	Vigan Perani (Visar Salihu)	UN-HABITAT
20.	Avdulla Nishori (Lura Rexhepi)	REC

KAÇANIK / KAČANIK

1.	Besim Ilazi (Remzi Elezi)	Komuna-Kryetari (Nënëkryetari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Bekim Troni	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Betim Shala	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Azem Guri	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Muharrem Ahmetaj	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Nasrullah Shehu	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Çlirim Troni	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Izet Krivenjeva	Arsimtar / Nastavnik / Teacher
9.	Arif Mulaku	KVRL
10.	Bardhyl Hoxha	Profesor / Profesor / Professor
11.	Arjeta Mani	OJQ/NVO/NGO "Handikos"
12.	Brikena Raka	Ambientalistët e rinj / Mladi ekolozi / Young ecologists
13.	Fatmir Qaka	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
14.	Fatlume Guri	CHwB
15.	Merita Gorani Bajri (Drenusha Behluli-Mehmeti)	MKRS / MKOS / MCYS
16.	Nexhat Shahini (Naime Bega)	QRTK / RCKN / RCCH-Ferizaj/Uroševac
17.	Lendita Abdui Radoniqi (Labinota Jahja)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
18.	Shpend Agaj (Besim Golopeni)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
19.	Lumturije Geci	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
20.	Sali Salihu	USAID

Shënim: Anëtar i përhershëm (zëvendës anëtar) / Napomena: Stalni član (zamenik člana) / Note: Permanent member (deputy member)

PARTESH / PARTEŠ

1.	Nenad Cvetkovic (Dejan Jocic)	Komuna-Kryetari (Nënkyretari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Todor Ivanovic	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Bojan Sentic	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Milivoje Jovanovic	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Jovica Maksimovic	Komuna / Opština / Municipality
6.	Verica Milosevic	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Miodrag Guzvic	Komuna-Shërbimet publike / Opština-Javne usluge / Municipality-Public services
8.	Ivica Jancic	Komuna-Shërbimet publike / Opština-Javne usluge / Municipality-Public services
9.	Jelena Vasic	Studente / Student / Student
10.	Zarko Bujic	Profesor / Profesor / Professor
11.	Zoran Stankovic	Student / Student / Student
12.	Zoran Stojanovic	Student / Student / Student
13.	Verica Stojanovic	Biznes / Biznis / Business
14.	Adrijana Hiseni	CHwB
15.	Nora Arapi Krasniqi (Milot Mustafa)	MKRS / MKOS / MCYS
16.	Ardiana Qorraj (Artan Hoxha)	QRTK / RCKN / RCCH-Gjilan/ Gnjilane
17.	Labinota Jahja (Hidajete Zhuri)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
18.	Festa Nixha Nela (Gëzime Grajqevci)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
19.	Jeton Aliu (Lumturije Geci)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
20.	Visar Salihu (Arijeta Himaduna)	UN-HABITAT

RAHOVEC / ORAHOVAC

1.	Smajl Latifi (Hazër Tara)	Komuna-Kryetari (Nënkyretari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Fatmir Kryeziu	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Shpejtim Mustafa	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Arben Zeka	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Shehdat Ukaj	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Musa Cena	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Saranda Shala	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Adem Latifi	GLV/LAG/LAG "Rahoveci - Anadrinia"
9.	Fahrije Hoti	OJQ/NVO/NGO "Krusha"
10.	Gani Kryeziu	Profesor / Profesor / Professor
11.	Gjulhana Jaha	OJQ/NVO/NGO SHL Kosova - Qendra Rinore
12.	Selami Haxhijaha	OJQ/NVO/NGO "Art Studio"
13.	Nora Arapi Krasniqi	CHwB
14.	Merita Augustini Nrecaj (Merita Gorani Bajri)	MKRS / MKOS / MCYS
15.	Fikret Tikvesh (Jusuf Xhibo)	QRTK / RCKN / RCCH-Prizren
16.	Hidajete Zhuri (Lendita Abdui Radoniqi)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
17.	Elvida Pallaska (Zana Mehmeti)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
18.	Jetton Aliu (Lumturije Geci)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
19.	Artnet Haskuka (Teuta Jaha)	UN-HABITAT
20.	Mustafë Kastrati	GIZ

Shënim: Anëtar i përhershëm (zëvendës anëtar) / Napomena: Stalni član (zamenik člana) / Note: Permanent member (deputy member)

VUSHTRRI / VUČITRN

1.	Bajram Mulaku (Dibrani Përçuku)	Komuna-Kryetari (Nënkyetari) / Opština-Gradonačelnik (Zamenik gradonačelnika) / Municipality- Mayor (Deputy Mayor)
2.	Ahmet Shuku	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
3.	Arta Haxhaj	Komuna-Urbanizmi / Opština-Urbanizam / Municipality-Urbanism
4.	Qamil Sahiti	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
5.	Shukrane Begu	Komuna-Kultura / Opština-Kultura / Municipality-Culture
6.	Nasuf Aliu	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
7.	Nexhmi Caka	Komuna-Ekonomia / Opština-Ekonomija / Municipality-Economy
8.	Fikrie Ferizi	OJQ/NVO/NGO "Ato"
9.	Mek Selaci	Teatri i Vushtrrisë / Pozorište Vučitrn / Vushtrri Theatre
10.	Avdi Mehmeti	Historian / Istorijat / Historian
11.	Qëndrim Uka	OJQ/NVO/NGO "Koha"
12.	Izet Miftari	Historian / Istorijat / Historian
13.	Berdi Xhemë	Pensionist / Penzioner / Retiree
14.	Migjen Berisha	CHwB
15.	Zana Llonçari (Nora Arapi Krasniqi)	MKRS / MKOS / MCYS
16.	Rrezarta Loxha (Hylki Salihu)	QRTK / RCKN / RCCH-Mitrovica
17.	Hidajete Zhuri (Labinota Jahja)	MMPH-DPH / MSPP-OPP / MESP-DSP
18.	Arbën Recaj (Festa Nixha Nela)	MMPH-IPH / MSPP-IPP / MESP-ISP
19.	Lumturije Geci (Jeton Aliu)	MTI-DT / MTI-OT / MTI-DT
20.	Besim Kurti	USAID

Shënim: Anëtar i përhershëm (zëvendës anëtar) / Napomena: Stalni član (zamenik člana) / Note: Permanent member (deputy member)

FALËNDËRIM / ZAHVALNICA / ACKNOWLEDGEMENT

Falënderojmë përzemërsisht anëtarët e UN-HABITAT, REC, Ministrisë së Tregtisë dhe Industrisë - Departamenti i Turizmit, UNDP, USAID, GIZ, profesorët, studentët, pensionistët, bizneset dhe të gjitha OJQ lokale për kontributin e tyre në procesin e hartimit të Planeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore.

Srdačno zahvaljujemo članovima UN-HABITAT-a, REC-a, Ministarstva Trgovine i Industrije – Odeljenje Turizma, UNDP, USAID, GIZ, profesorima, studentima, penzionerima, biznisima i svim lokalnim NVO za doprinos u procesu izrade Lokalnih Planova Kultурне Baštine.

We cordially thank members of UN-HABITAT, REC, Ministry of Trade and Industry - Tourism Department, UNDP, USAID, GIZ, professors, students, pensioners, all businesses and local NGOs for their contribution in the drafting of Local Cultural Heritage Plans.

Analizë mbi gjendjen ekzistuese të trashëgimisë kulturore dhe natyrore në 7 komunat partnere të programit

Qëllimi kryesor i analizës së gjendjes ekzistuese të trashëgimisë kulturore dhe natyrore në komunat partnere është që të krijohet një pasqyrë e gjërë e karakteristikave të komunave, duke përfshirë aspektin historik, gjeografik, demografik, ekonomik dhe kulturor. Hulumtimi i profilit të komunës do të kontribuonte në kuptimin më të mirë të gjendjes së trashëgimisë kulturore dhe natyrore dhe faktorët që ndikojnë në këtë gjendje.

Analiza është pasuruar me Kartat e Trashëgimisë Kulturore të hartuara në formë tabele, ku paraqiten të dhënat kryesore rrreth vendndodhjes së pasurive të trashëgimisë arkitektonike dhe arkeologjike, kohës së ndërtimit, nivelit të dëmtimit, atributet e vlerave, sugjerimet për trajtim, informatat shtesë, të plotësuara me pozitën e monumentit në hartë dhe pamje të tij. Plotësimi i Kartave të Trashëgimisë Kulturore është bërë sipas udhëzimeve dhe kriterieve të përgatitura nga ekipi i CHwB-së, duke u bazuar në ligjet aktuale dhe kartat ndërkombëtare për ruajtjen dhe promovimin e trashëgimisë kulturore.

Analiza trenutnog stanja kultурне и природне бање у 7 партнёрских општина програма

Главни циљ анализа токомног стања културне и природне бање у партнёрским општинама је да се створи шира слика о карактеристикама општина, укључујући историјски, географски, демографски, економски и културолошки аспект. Истраживање профила општина додирноси бољем разумевању токомног стања културне и природне бање, те фактора који утичу на ово стање.

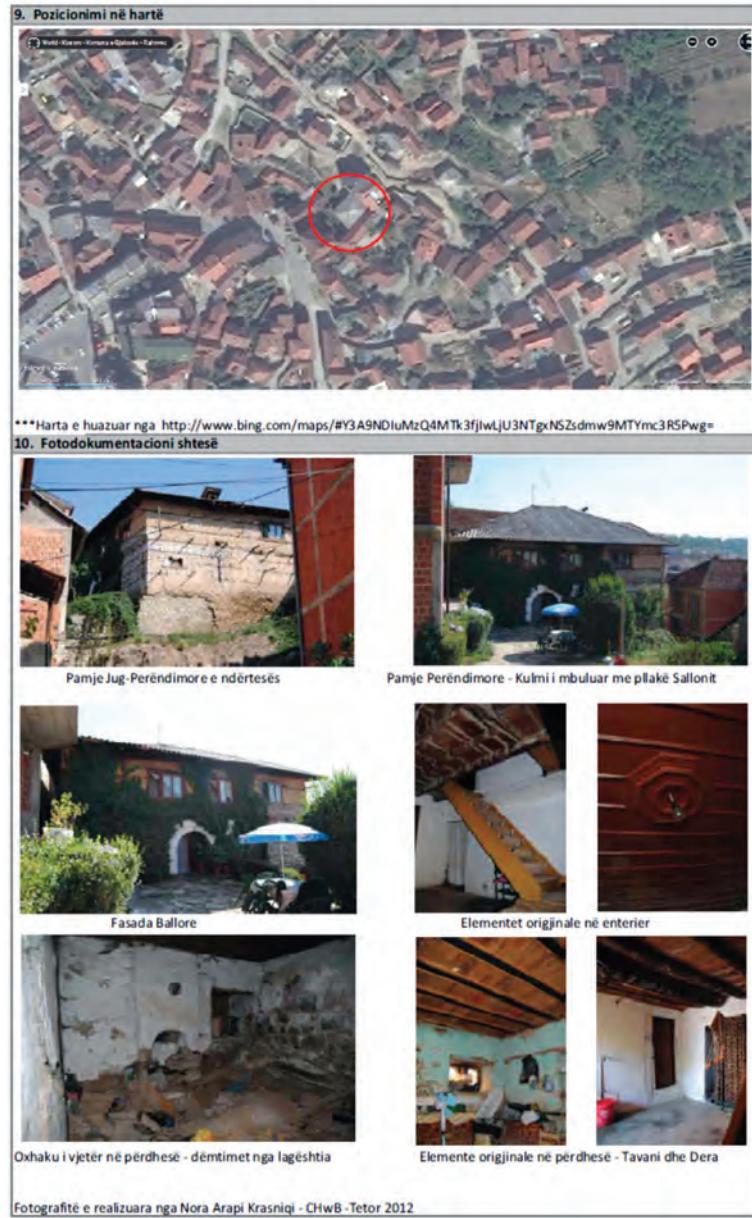
Анализа је обогаћена Картичама Културне Бање израђенима у табличној форми, где су приказани клjučni подаци о локацијама богатствима архитектонске и археолошке бање, периоду изградње, нивоу оштећења, атрибутима вредности, сугестијама за третирање, додатним информацијама, те позицији споменика на мапи и фотодокументација споменика. Попunjавање Картика Културне Бање је извршено у складу са упутствима и критеријумима екипе CHwB-а, на темелju важећих законака и међународних повеља за заштиту и промociју културне бање.

Analysis on the current state of cultural and natural heritage in the 7 partner municipalities of the program

The main purpose of analyzing the current situation of cultural and natural heritage in the partner municipalities is to create a broad overview of the characteristics of municipalities, including historic, geographic, demographic, economic and cultural aspects. Research on municipal profile will contribute to a better understanding of the cultural and natural heritage situation and the factors that have influence on this state.

The analysis are enriched by Cultural Heritage Cards compiled in table format, where the main findings for the architectural and archeological heritage are presented, as: location, construction time, damage level, value attributes, treatment suggestions, additional informations, supplemented by the position of the monument on the map followed by a photodocumentation. Cultural Heritage Cards were compiled according to the guidelines and criteria developed by the CHwB team, based on current laws and international charters for cultural heritage preservation and promotion.

Emërtimi Shtëpia e Qamil Vuçitëmës	PLANET LOKALE TË TRASHËGIMISË																											
KARTA E OBJEKTEVE TË TRASHËGIMISË KULTURORE KOMUNA _____ Rahovec																												
Plotësuar nga (Emri dhe mbiemri) Nora Arapi Krasniqi Data (DD MM VVVV) 11.10.2012																												
1. Lokacioni																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Komuna</td> <td>Rahovec</td> </tr> <tr> <td>Fshati</td> <td>/</td> </tr> <tr> <td>Lagjja</td> <td>Rruja: Vëllezerit Shaban Dula</td> </tr> <tr> <td>Numri/numrat v/e parcelles</td> <td>962/2</td> </tr> <tr> <td>Koordinatat gjeografike</td> <td>Lat. 42.23 N; Lon. 20.72 E; Alt. 429.6 m</td> </tr> </table>		Komuna	Rahovec	Fshati	/	Lagjja	Rruja: Vëllezerit Shaban Dula	Numri/numrat v/e parcelles	962/2	Koordinatat gjeografike	Lat. 42.23 N; Lon. 20.72 E; Alt. 429.6 m																	
Komuna	Rahovec																											
Fshati	/																											
Lagjja	Rruja: Vëllezerit Shaban Dula																											
Numri/numrat v/e parcelles	962/2																											
Koordinatat gjeografike	Lat. 42.23 N; Lon. 20.72 E; Alt. 429.6 m																											
2. Karakteristikat e përgjithshme																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Koha e ndërtimit</td> <td>shek XIX*</td> </tr> <tr> <td>Shfrytëzimi i tanishëm</td> <td>Shtëpi Banimi</td> </tr> <tr> <td>Evidentimi në listën e MKRS (Po / Jo)</td> <td>Po</td> </tr> <tr> <td>(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E inventarizuar nga QRTK (Po / Jo)</td> <td>Po</td> </tr> <tr> <td>(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)</td> <td>Po / Nr. Unik në Databazë 10086 32</td> </tr> </table>		Koha e ndërtimit	shek XIX*	Shfrytëzimi i tanishëm	Shtëpi Banimi	Evidentimi në listën e MKRS (Po / Jo)	Po	(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)		E inventarizuar nga QRTK (Po / Jo)	Po	(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)	Po / Nr. Unik në Databazë 10086 32															
Koha e ndërtimit	shek XIX*																											
Shfrytëzimi i tanishëm	Shtëpi Banimi																											
Evidentimi në listën e MKRS (Po / Jo)	Po																											
(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)																												
E inventarizuar nga QRTK (Po / Jo)	Po																											
(Të shenohet numri i vendimit zyrtar nëse egziston)	Po / Nr. Unik në Databazë 10086 32																											
3. Tipologjia																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Trashëgimi arkitekturale</td> <td>4. Niveli i dëmtimit</td> </tr> <tr> <td>Monument</td> <td>Pa dëmtim</td> </tr> <tr> <td>Ansambël</td> <td>I ulët</td> </tr> <tr> <td>Fushë e konservimit arkitektural</td> <td>Mesatar</td> </tr> <tr> <td>Trashëgimi arkeologjike</td> <td>I lartë</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Shkatërruar</td> </tr> </table>		Trashëgimi arkitekturale	4. Niveli i dëmtimit	Monument	Pa dëmtim	Ansambël	I ulët	Fushë e konservimit arkitektural	Mesatar	Trashëgimi arkeologjike	I lartë		Shkatërruar															
Trashëgimi arkitekturale	4. Niveli i dëmtimit																											
Monument	Pa dëmtim																											
Ansambël	I ulët																											
Fushë e konservimit arkitektural	Mesatar																											
Trashëgimi arkeologjike	I lartë																											
	Shkatërruar																											
5. Atribuimi i vlerave																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Kulturore</td> <td>Identiteti</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Artistike</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Teknike</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Rariteti</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="width: 15%;">Shoqërore</td> <td>Komuniteti</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Edukative</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Politike</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="width: 15%;">Ekonomike</td> <td>Funksionale</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ekonomike</td> <td>x</td> </tr> </table>		Kulturore	Identiteti			Artistike	x		Teknike	x		Rariteti		Shoqërore	Komuniteti			Edukative			Politike		Ekonomike	Funksionale	x		Ekonomike	x
Kulturore	Identiteti																											
	Artistike	x																										
	Teknike	x																										
	Rariteti																											
Shoqërore	Komuniteti																											
	Edukative																											
	Politike																											
Ekonomike	Funksionale	x																										
	Ekonomike	x																										
6. Sygjerimet për trajtim																												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 15%;">Metodologjia</td> <td>Mbrojtje</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ruajtje</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Konservim</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Konsolidim</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Restaurim</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Rekonstruim</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>Anastilozë</td> <td></td> </tr> </table> <p style="text-align: center;"><i>Shënim: Atributet e vlerave të veçanta të objektit mund të kerkojnë një apo më shumë trajtime.</i></p>		Metodologjia	Mbrojtje			Ruajtje			Konservim	x		Konsolidim	x		Restaurim	x		Rekonstruim			Anastilozë							
Metodologjia	Mbrojtje																											
	Ruajtje																											
	Konservim	x																										
	Konsolidim	x																										
	Restaurim	x																										
	Rekonstruim																											
	Anastilozë																											
7. Objektit / elementet shtesë të lëvizhme apo të palëvizioni që gjinden në lokacion																												
<p>Në enterier të shtëpisë janë ruajtur elementet origjinale nga koha e ndërtimit të saj. Shkallët nga druri; Tavani i dekoruar me rozetë nga druri; Dera e vjetër; Okhaku në përdhesë; Hapja harkore nga guri në fasadën ballore, janë disa nga elementet karakteristike.</p>																												
8. Informata shtesë relevante																												
<p>Shtëpia ka qenë pronë e Familjes Gërgaqi. Prej 30 vitesh është në pronësi të Familjes Vuçitërma.** Kulmi fillimisht ka qenë i mbuluar me rrasa guri, kurse tanjë është zëvendësuar me pilakë të valëzuar - Sallonit; Dritaret në fasadën ballore kanë pasur kornizë të punuar nga guri, kurse tanjë janë zëvendësuar me dritare me kornizë druri. Dyshejëja e përdhesës pjesërisht është shkëmb dhe dhei i shpytur. Përdhesa e shtëpisë deri vonë është shfrytëzuar, por për shkak të dëmtimeve të shkaktuara nga lagështia dhe mungesa e miërmabtjes, momentalist është e pabanuar dhe në gjendje të rëndë. Rrjedha e kanalizimit në murin perimetrik lindor ka shkaktuar dëmtime të rënda në ndërtesë.</p> <p>Qendra Regionale për Trashëgimi Kulturore, Prizren.</p> <p>**Intervistë me anëtarëne e Familjes Vuçitërma, më datë 11.10.2012.</p>																												

Takimet e para të Forumeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore

Me takimet e para të FLTK-ve, që u mbajtën në secilën prej 7 komunave partnere, Forumet nisen rrugëtimin përparrë për t'u bërë motor i vërtetë i procesit. Takimet e para të Forumeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore në 7 komunat partnere janë zhvilluar ndërmjet 17-24 tetorit 2012 dhe kishin karakter përrurues dhe informativ. Pjesëmarrësit mësuan rrith punës së CHwB-së në 10 vitet e fundit, rrith procesit dhe metodologjisë në hollësi të Planeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore, rrith përgjegjësive të të gjitha palëve, atë se çfarë do të përfitojnë komunat dhe komunitetet nga këto plane dhe cilat janë hapat pasuese për periudhën afatshkurtër (deri në fund të vitiit 2012) si dhe aktivitetet afatgjata (2013-2015). Çfarë është më me rëndësi, kryetarët dhe nënkyetarët e komunave përshtendetën fillimin e këtij procesi të rëndësishëm si dhe dhanë mbështetjen e tyre në implementim të programit.

Prvi sastanci Lokalnih Forumu Kulturne Baštine

Sa prvimi sastancima LFKB-a, koji su održani u svih 7 partnerskih opština, Forumi kreću napred i time postaju pravi pokretač procesa. Prvi sastanci Lokalnih Forumu Kulturne Baštine u 7 partnerskih opština održani su u periodu između 17-24 oktobra 2012, te su bili inaugurativenog i informativnog karaktera. Učesnici su saznali više o radu CHwB-a u proteklah 10 godina, o procesu i metodologiji Lokalnih Planova Kulturne Baštine u detaljima, o obavezama svih strana, koje su koristi koje će opštine i zajednice ubrati iz ovih planova i koji su sledeći kratkoročni koraci (do kraja 2012) te dugoročne aktivnosti (od 2013-2015). Ono što je još važnije, gradonačelnici i zamenici gradonačelnika pozdravili su početak ovog važnog procesa i dali svoju podršku implementaciji programa.

First meetings of Local Cultural Heritage Forums

With the first meetings of LCHF, held in each of the 7 partner municipalities, the Forums move forward to become the real motor of the process. First meetings of Local Cultural Heritage Forums held in 7 partner municipalities between 17 and 24 October 2012, were of inaugural and informative nature. Participants learned about CHwB's work for the past 10 years, about Local Cultural Heritage Plans process and methodology in details, responsibilities of all parties, what will municipalities and communities gain from these plans and what are the next steps on short term (up to the end of 2012) and long term activities (2013-2015). More important, mayors and deputy mayors greeted the start of this important process and gave their support for implementation of the program.

Vizita studimore në Mbretërinë e Bashkuar

Prej 8 deri 15 Nëntor, CHwB ka organizuar një vizitë studimore për përfaqësuesit e dy ministriive dhe të shtatë komunave në Mbretërinë e Bashkuar. Ky udhëtim ishte zhvilluar në mënyrë që këta përfaqësues të nxjerrin përvaja rrëth strategjive të ndryshme mbi ruajtjen e trashëgimisë kulturore në nivel lokal, rajonal dhe kombëtar. Kjo u arri përmes një vargu të ligjératave të shkurtra nga ana e profesionistëve të trashëgimisë kulturore nga gjithandej Mbretëria e Bashkuar dhe të plotësuara me disa vizita në lokalitetet të trashëgimisë.

Pjesëmarrësit kanë qëndruar kryesisht në fshatin e vogël Lacock të Trustit Kombëtar (National Trust). Ky fshat, i cili shpesh përdoret për xhirimin e filmave, josh një numër të madh të turistëve, gjë që kontribuon jashtëzakonisht në mirëqenjen ekonomike të banorëve vendas dhe të bizneseve të vogla. Vizitat tjera kanë përfshirë edhe lokalitetet e trashëgimisë botërore të UNESCO-s, si Stonehenge, Avebury, qyteti i Bath-it, si dhe Muzeun e Hapur të jetës uellsiane në St. Fagan dhe monumentin e restauruar të Kështjellës së Caerphilly-t.

Studijska poseta Ujedinjenom Kraljevstvu

Od 8 do 15 Novembra 2012, CHwB organizovao je studijsku posetu Ujedinjenom Kraljevstvu za predstavnike dva kosovska ministarstva i sedam kosovskih opština. Putovanje je imalo za cilj da ovim predstavnicima pruži uvid u različite strategije za očuvanje kulturnog nasleđa na lokalnom, regionalnom i nacionalnom nivou. Ovo je ostvareno nizom kratkih predavanja od strane stručnjaka iz Ujedinjenog Kraljevstva iz oblasti kulturnog nasleđa i dopunjeno sa nekoliko terenskih poseta.

Učesnici su uglavnom boravili u malom selu Nacionalnog Trusta – Lacock. Ovo selo često se koristi za snimanje filmova i uživa veliku posećenost turista, što uveliko doprinosi ekonomskom rastu lokalnog stanovništva i malih preduzeća. Ostale posete uključile su i sajtote svetske baštine UNESCO-a, kao što su Stounhenge, Avebury, grad Bath, kao i muzej na otvorenom u St. Faganu i obnovljeni spomenik zamak Caerphilly.

Study visit in the United Kingdom

From 8 to 15 November 2012, CHwB organized a study visit for the two ministries and seven municipalities in United Kingdom. This journey was for these representatives to experience various cultural heritage preservation strategies on a local, regional and national level. This was accomplished through a small series of lectures by cultural heritage professional across the UK and complemented by several site visits.

Predominantly, the participants were staying in the small National Trust village of Lacock. This village is often used for filming and has a large tourist draw, which contributes greatly to the economic growth of the local people and small businesses. Other site visits included the UNESCO world heritage sites Stonehenge, Avebury, City of Bath and additionally St Fagan's Open Air Museum of Welsh Life, and the restored monument of Caerphilly Castle.

Punëtoritë me Forumet Lokale të Trashëgimisë Kulturore

Gjatë periudhës nëntor 2012 - janar 2013 janë mbajtur punëtoritë me shtatë komunat partnerë të programit. Me forcave përbashkëta janë ndërmarrë hapat e parë drejt finalizimit të planit, që është baza për zhvillimin lokal bazuar në resurset e trashëgimisë kulturore dhe natyrore.

Punëtoria katër-ditore për secilën komunë ishte e konceptuar në dy faza, teorike dhe praktike. Pjesa teorike e punëtorisë filloj me një lojën e mozaiku, gjatë së cilës përmes argëtimit dhe garës pjesëmarrësit kanë “rizbuluar” pasuritë e trashëgimisë kulturore dhe natyrore të Kosovës. Dy ditët e para kanë përbajtur prezantime të ndryshme nga anëtarët e vet Forumit dhe përfaqësuesve të MKRS-së, MMPH-së dhe CHwB-së.

Radionice sa Lokalnim Forumima Kulturne Baštine

U periodu novembar 2012 - januar 2013 su održane radionice sa 7 opština, partnerima programa. Zajedničkim snagama su napravljeni prvi koraci prema finalizaciji plana, kao osnovi za lokalni razvoj, oslanjajući se na resurse kulturne i prirodne baštine.

Četverodnevna radionica za svaku od opština osmišljena je u dve faze: teorijska i praktična. Teorijski deo radionice počeo je igrom u obliku slagalice, tokom koje su učesnici, kroz zabavu i takmičenje, “ponovno otkrili” bogatstva kulturnog i prirodnog nasleđa na Kosovu. Sadržaj prva dva dana su bile razne prezentacije od strane samih članova foruma i predstavnika MKOS-a, MSPP-a i CHwB-a.

Workshops with Local Cultural Heritage Forums

During the period November 2012 - January 2013 workshops in seven partner municipalities of the program were held. With joint efforts, first steps were undertaken towards the completion of the plan, which is the basis of local development based on cultural and natural heritage resources.

Four-day workshop for each municipality was conceived in two phases: theoretical and practical part. The theoretical part of the workshop began with a play arranged as a puzzle, during which the participants, through entertainment and competition, “rediscovered” the cultural and natural heritage assets of Kosovo. The first two days have foreseen different presentations from the members of the Forum and the representatives of MCYS, MESP and CHwB.

Gjatë punëtorive, analiza për gjendjen ekzistuese të trashëgimisë kulturore të komunës është prezantuar nga koordinatori lokal i CHwB-së. Më pas të gjithë pjesëmarrësit e forumit kanë kryer dhe prezantuar analizën përmes metodave: SWOT analizën e përgjithshme, SWOT analizën strategjike dhe analizën PESTEL (analizë Politike, Ekonomike, Sociale, Teknologjike, Mjedisore dhe Ligjore). Pas prezantimeve pati debate dhe diskutime të frytshme. Prezantim tjetër me interes ishte edhe ai i vizitës studimore në Mbretërinë të Bashkuar, vizitë kjo që u zhvillua gjatë muajit nëntor 2012. Këtu vet pjesëmarrësi i vizitës studimore ndau përshtypjet dhe përvojën e tij/saj me anëtarët e tjerë të Forumit. Në fund, grupet punuan duke u bazuar në strategjitet e dala duke i grupuar projektet dhe aktivitetet në 3 objektiva të Programit të Planeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore 2012-2015:

1. Mbrojtja dhe konservimi i trashëgimisë kulturore dhe natyrore
2. Integrimi i trashëgimisë kulturore dhe natyrore në jetën bashkëkohore dhe zhvillimi lokal përmes trashëgimisë kulturore dhe natyrore
3. Edukim, trajnim dhe vetëdijesim mbi trashëgimi kulturore dhe natyrore

Za vreme radionica, analiza postojeçeg stanja kulturnog nasleđa opštine predstavljena je od strane lokalnog koordinatora CHwB-a. Nakon toga, svi učesnici foruma sproveli su i predstavili analizu putem sledećih metoda: SWOT opšta analize, SWOT strateška analize i PESTEL analiza (politička, ekonomска, socijalna, tehnološka, životne sredine i pravna analiza). Nakon izlaganja su usledile plodonosne rasprave i diskusije. Druga zanimljiva prezentacija je bila ona studijske posete Ujedinjenom Kraljevstvu, poseta koja je održana tokom novembra 2012. Tokom prezentacije, učesnik/ca studijske posete je podelio/la svoje utiske i iskustva sa ostalim članovima Foruma. Na kraju su učesnici, oslanjajući se na proizašle strategije, grupirali projekte i aktivnosti prema 3 cilja Programa Lokalnih Planova Kulturne Baštine 2012-2015:

1. Zaštita i konzervacija kulturne i prirodne baštine
2. Integracija kulturne i prirodne baštine u savremeni život i lokalni razvoj kroz kulturnu i prirodnu baštinu
3. Obrazovanje, obuka i svest o kulturnoj i prirodnoj baštini

During the workshops, a study on the existing state of municipal cultural heritage was introduced by the local coordinator of CHwB. Subsequently, all forum participants conducted and presented the analysis through following methods: SWOT general analysis, SWOT strategic analysis and PESTEL analysis (Political, Economic, Social, Technological, Environmental and Legal analysis). Once the presentations have ended, fruitful debate and discussions took place. Another interesting presentation was the one from the study visit to the United Kingdom, a visit that took place in November 2012. In this presentation, the participant of this study visit shared his/her impressions and experiences with other members of the Forum. In the end, the groups worked based on derived strategies by grouping projects and activities into three objectives of the Program Local Cultural Heritage Plans 2012-2015:

1. Protection and conservation of cultural and natural heritage
2. Integration of cultural and natural heritage in contemporary life and local development through cultural and natural heritage
3. Education, training and awareness on cultural and natural heritage

Pjesa më dinamike dhe atraktive e punëtorive ishte ajo praktike, ku anëtarët e të gjitha forumeve morën pjesë në minivizita studimore në rajon. Pjesëmarrësit, përpos shkëmbimit të përvojave mes vete, patën rastin që të vizitojnë disa nga lokalitetet e trashëgimisë kulturore nën udhëheqjen e ciceronëve profesionistë. Pjesëmarrësit morën përvaja dhe inspirime të ndryshme nga këto vizita. Lokalitetet e vizituara gjatë këtyre udhëtimeve janë paraqitur në vijim:

Në Shkodër (Shqipëri): bujtinë shtrat dhe mëngjes “Tradita Gegë e Toskë”, Muzeun Historik të qytetit, rrugën karakteristike tradicionale “Kol Idromeno”, ikonën e qytetit - Kështjellën e Rozafës bashkë me muzeun e Kështjellës, si dhe Urën e Mesit në fshatin Mes, etj.

Najdinamičniji i najatraktivniji deo radionice bio je praktični deo, gde su članovi svih foruma učestvovali u kratkoj studijskoj poseti regionu. Učesnici su, pored međusobne razmene iskustava, imali priliku da obiđu i neka mesta od značaja kulturnog nasleđa pod vodstvom profesionalnog vodiča. Učesnici su dobili različita iskustva i inspiracije ovim posetama. Posećeni lokaliteti tokom poseta su sledeći:

Skadar (Albanija): gostionica noćenje sa doručkom “Tradita Gegë e Toskë”, Istoriski muzej grada, karakterističnu tradicionalnu ulicu “Kol Idromeno”, ikonu grada - Tvrđavu Rozafa, zajedno sa muzejom Tvrđave, kao i most sela Mes, itd.

The most dynamic and attractive part of the workshop was the practical part, in which members of all forums attended a short study visits in the region. Participants, beside the exchange of experiences among each other, had the opportunity to visit some cultural heritage sites under the professional guiding. The participants took different experiences and inspiration from these visits. Sites visited during these tours were following:

In Shkodra (Albania): bed and breakfast inn “Tradita Gegë e Toskë”, City Historical Museum, characteristic traditional street “Kol Idromeno”, icon of the city - Rozafa Castle with a Museum Castle in it and the bridge in village Mes, etc.

Në Ohër (Maqedoni): shtëpinë e familjes Robevi dhe shtëpitë tjera karakteristike të Ohrit, Kishën e Shën Sofisë, Amfiteatrin antik, Kalanë e Samuelit, Kishën e Shën Klementit në Plaošnik, etj.

Në Tiranë (Shqipëri): lagjen e Pazarit të Ri, rrugën këmbësori Murat Toptani, vilën e kontit Ciano, murin e kalasë së Tiranës dhe shtëpitë qytetare brenda perimetrit të saj, xhaminë e Et-hem Beut, kompleksin e katedrales ortodokse “Njallja e Krishtit”, kalanë në fshatin Prezë, etj.

Në Kotor (Mal të Zi): qytetin e vjetër të Kotorit, katedralen e Shën Tripunit, Muzeun Detar të Malit të Zi, vendbanimin Perast, ku u vizituan ishulli Kisha e Zonjës në Shkëmb si dhe Muzeu i Qytetit.

Në fund të çdo punëtorie pjesëmarrësit shprehen opinionet e tyre mbi punëtorinë katër ditore dhe vlerësuan procesin e punës.

Ohrid (Makedonija): kuća porodice Robevi i ostale karakteristične ohridske kuće, Crkva Sv. Sofije, Antički amfiteatar, Samuelova Tvrđava, Crkva Sv. Klementa u Plaošniku, itd.

Tirana (Albanija): mahala Nove Čaršije, pešačka ulica Murat Toptani, vila grofa Ciano, zidine tvrđave Tirane i gradskе kuće unutar kruga tvrđave, Et-hem Begova džamija, kompleks pravoslavne katedrale “Vaskrsenje Hristovo”, tvrđava u selu Preza, itd.

Kotor (Crna Gora): stari grad, katedrala Sv. Tripuna, Pomorski muzej Crne Gore, naselje Perast, gde je posećeno ostrvo Gospa od Škrpjela kao i Muzej grada.

Na kraju svake radionice učesnici su dali svoje mišljenje o četverodnevnoj radionici i ocenili proces rada.

In Ohrid (Macedonia): Robevi family house and other characteristic houses of Ohrid, the Church of St. Sophia, the ancient amphitheater, Samuel Castle, Church of St. Clement in Plaošnik, etc.

In Tirana (Albania): New Bazaar neighborhood, pedestrian road Murat Toptani, Count Ciano villa, castle wall of Tirana and traditional houses within the perimeter of it, Et-hem Bey mosque, Orthodox Cathedral complex “Resurrection of Christ”, castle in the village Preza, etc.

In Kotor (Montenegro): Old Town of Kotor, Cathedral of St. Tripun, Maritime Museum of Montenegro, Perast settlement, where the island of Our Lady of the Rock Church and City Museum were visited.

At the end of each workshop the participants voiced their opinions on the four-day workshop and assessed the work process.

Takimet e treta të Forumeve Lokale të Trashëgimisë Kulturore

Në takimin e tretë të forumit janë finalizuar projektet e identikuara gjatë punëtorisë, si dhe janë shtuar projekte të reja me propozim të anëtarëve të forumeve. Për secilin projekt është vendosur prioritizimi, kohëzgjatja, iniciuesi, implementuesi, relevanca si dhe kostojë e përafërt e projektit. Lista e projekteve është pasuruar edhe nga analizat e bëra në terren për gjendjen ekzistuese të lokaliteteve të trashëgimisë kulturore.

Tani, këto projekte kanë nevoje për konsultim më të gjerë nga publiku dhe palë të tjera të interesuara. Ju lutemi që të kontribuoni me ide dhe ekspertizën tuaj në mënyrë që këto plane të jenë sa më gjithëpërfshirëse.

Treći sastanci Lokalnih Foruma Kulturne Baštine

Na trećim sastancima Foruma su finalizirani projekti koji su identifikovani tokom radionica, ali i dodani novi koje su predložili članovi foruma. Za svaki projekt je napravljena prioritizacija, trajanje, inicijator, izvršilac, relevantnost kao i okvirni trošak projekta. Lista projekata je obogaćena i terenskim analizama o trenutnom stanju lokaliteta kulturne baštine.

Sada, ovi projekti imaju potrebu za širom raspravom (konsultacijom) javnosti i zainteresovanih strana. Molimo Vas da date doprinos sa vašim idejama i ekspertizom kako bi ovi planovi bili što sveobuhvatniji.

Third meetings of the Local Cultural Heritage Forums

At the third meeting of the forum, projects identified during the workshop were finalized, as well as new projects were added from the proposal of forum members. For each project prioritization, duration, initiator, implementer, relevance and approximate cost of the project were set. List of projects is also enriched by the analysis carried out in the field from the current state of cultural heritage sites.

At this point, these plans need a wider public and other stakeholders consultation. Please contribute with your ideas and expertise in order to make these plans more inclusive.

Si mund të kontribuoni në plotësimin e këtij Plani?

Sugjerimet dhe idetë tuaja për projekte dhe aktivitete të mundshme që duhet të hyjnë në prioritete të Planit Lokal të Trashëgimisë Kulturore, brenda periudhës 15 gjejësisht 30 ditore, mund ti bëni në këto mënyra:

 Duke plotësuar formën e gatshme që duhet ta vendloni në kutinë e myllur të projektit që gjendet në komunën tuaj

 Duke plotësuar pyetësorin on-line në të cilën mund të qaseni në www.chwbkosovo.org

 Duke dërguar e-mail në pltk2013chwb@gmail.com

 Duke dërguar komente dhe sugjerime në faqen **CHwB Kosova**

 Duke vizituar institucionin e komunës suaj dhe/ose zyrën e CHwB në Prishtinë për më shumë informata

Forumi Lokal i Trashëgimisë Kulturore në komunën tuaj do të shqyrtojë me kujdes dhe seriozitet maksimal komentet dhe sugjerimet e të gjithëve. Ju falënderojmë shumë për kontributin tuaj.

Kako možete dati doprinos u dopuni ovog Plana?

Vaše sugestije i ideje za projekte i moguće aktivnosti koje će da uđu u Lokalni Plan Kulturne Baštine, u periodu od 15 odnosno 30 dana, možete da date na ove načine:

 Ispunjavajući unapred pripremljeni obrazac koji treba da ubacite u odgovarajuću zatvorenu kutiju za projekte koja se nalazi u prostorijama Opštine

 Ispunjavajući on-line upitnik na www.chwbkosovo.org

 Slanjem email-a na pltk2013chwb@gmail.com

 Slanjem komentara i sugestija na stranici **CHwB Kosova**

 Tako što ćete posetiti instituciju vaše opštine i/ili kancelariju CHwB u Prištini za više informacija.

Lokalni Forum Kulturne Baštine vaše opštine će uz veliku pažnju i maksimalnu ozbiljnost ispitati sve vaše komentare i sugestije. Hvala puno svima za dani doprinos.

How you can contribute to finalisation of this Plan?

You can give your suggestions and ideas for potential projects and activities that should enter the priorities of Local Cultural Heritage Plan, within 15 respectively 30 days period, in the following ways:

 By filling out the form that you can find close to the project box located in your municipality

 By filling the on-line questionnaire which can be accessed at www.chwbkosovo.org

 By sending an e-mail to pltk2013chwb@gmail.com

 By submitting comments and suggestions on **CHwB Kosova** page

 By visiting your municipality institution and / or CHwB Pristina office for more information

Local Cultural Heritage Forum of your municipality will carefully and the utmost seriousness examine comments and suggestions of all of you. Thank you very much for your contribution.

Gjeni të bashkangjitur projektet e identikuara në Planin Lokal të Trashëgimisë Kulturore në komunën tuaj
ku edhe presim kontributin tuaj që të pasurohet kjo listë.

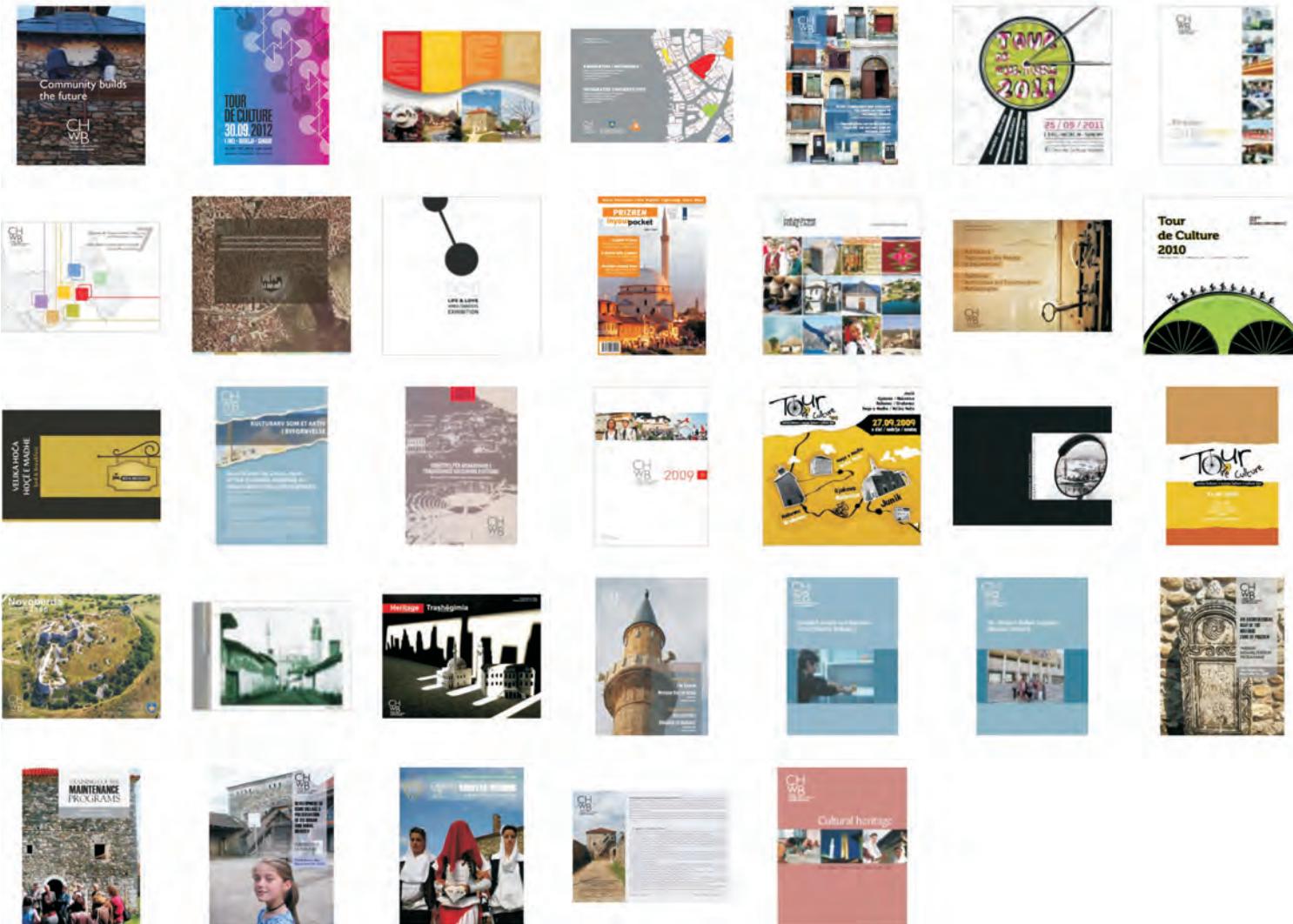
U prilogu se nalaze identifikovani projekti Lokalnog Plana Kulturne Baštine vaše opštine, gde i očekujemo
vaš doprinos kako bi se ova lista obogatila.

Find attached the projects identified in the Local Heritage Plan of your municipality where we expect
your contribution to enrich this list.

Vizitoni web faqen tonë www.chwbkosovo.org për përditësimin e aktivitetave tona të fundit ose shkarkoni publikimet tona të listuara më poshtë:

Posetite našu web stranicu www.chwbkosovo.org za ažuriranje naše poslednje aktivnosti ili preuzeti naše publikacije prikazano u nastavku:

Visit our web page www.chwbkosovo.org for the update of our last activities or download our publications as listed below:

Ministria e Kulturës, Rinisë dhe Sportit
Ministarstvo Kulture, Omladine i Sporta
Ministry Of Culture, Youth and Sport

Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja
Ministry of Environment and Spatial Planning

Komuna e Dragashit
Opština Dragash
Dragash/Dragaš Municipality

Komuna e Gjakovës
Opština Dakovica
Gjakova/Dakovica Municipality

Komuna e Gjilanit
Opština Gnjilane
Gjilan/Gnjilane Municipality
Gilan Belediyesi

Komuna e Kaçanikut
Opština Kaçanik
Kaçanik/ Kačanik Municipality

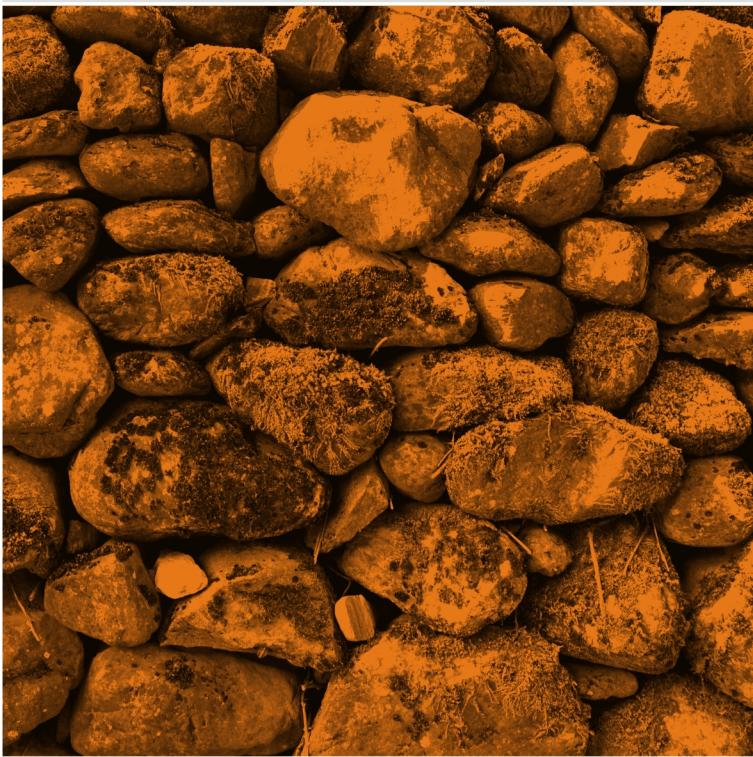
Opština Parteš
Komuna e Parteshit
Partesh/Parteš Municipality

Komuna e Rahovecit
Opština Orahovac
Rahovec/Orahovac Municipality

Komuna e Vuçitrisë
Opština Vuçitrrn
Vuçitrrn/Vučitrn Municipality

Cultural Heritage without Borders, Sweden / Kosovo office

address: Payton City Str. R. Zogovic, no.8

10000 Prishtina, Republic of Kosovo

office phone: +381 (0) 38 243 918

office fax: +381 (0) 38 754 866

e-mail: kosovo@chwb.org

www.chwb.org

www.chwbkosovo.org

The CHwB projects are mainly financed by Sweden.

The content of this publication does not necessarily represent the official position of the Swedish state.

Maj / May 2013